

Foto: Erik Karlsson

Bättre med resultatbaserad miljöersättning

03 juli 2015

Höj miljöersättningen och gör den resultatbaserad. Det ger mer miljönytta till lägre kostnad för skattebetalarna än dagens system, visar en ny rapport från Jordbruksverket. Men det är inte så lätt att genomföra i praktiken.

Under många år har det pratats om att det vore bättre om miljöersättningarna premierade faktisk miljönytta istället för att utgöra samma stödbelopp till alla oavsett hur mycket exempelvis kväve- och fosforläckaget minskar. De flesta verkar vara överens om att det är en bättre princip men det är lättare sagt än gjort och Jordbruksverket har tittat närmare på frågan och bland annat utrett om en sådan princip för stöden strider mot WTO och EU:s regler.

Inneffektivt

Enligt rapporten är dagens kostnadsbaserade miljöersättningar i de flesta fall samhällsekonomiskt ineffektivt och inte optimala för miljön. Det är svårt att styra pengar dit de gör störst miljönytta. Konsekvensen blir att lantbrukarna uppmuntras till att fokusera mer på att uppfylla skötselvillkoren än själva målet med åtgärden, som kan vara mer biologisk mångfald eller renare vatten.

Finns redan i EU

Det är dock inte så att resultatbaserade miljöersättningar är science fiction. Rapporten tar upp några exempel där de redan används i EU.

Nederländerna har ett stöd inom biologisk mångfald där ersättningen ökar om bonden kan visa att ett visst antal lyckade häckningar av vadarfåglar har skett på arealen. Lantbrukarna kan själva välja skötselåtgärder, det är resultatet som räknas, inte vägen dit.

I Frankrike har man ett resultatbaserat system för att öka den biologiska mångfalden på gräsmarker. Systemet beskrivs som en stor framgång. Lantbrukarna upplever flexibilitet i val av åtgärder och att lantbrukets egna organisationer har marknadsfört modellen anses ha varit viktigt. Varje år arrangeras också en tävling för att belöna de som gjort fina insatser för artrikedom och det har gett stor respons i lokalsamhällena.

Bryter mot EU:s egna regler

Enligt rapporten tillåter WTO:s regelverk resultatbaserade ersättningar. Det är bara om de blir mycket höga som de kan betraktas som handelsstörande.

EU:s egna regler däremot är ett större hinder. I princip tillåts resultatbaserade ersättningar men det är fortfarande så att stödbeloppet bara får täcka utebliven inkomst och direkta kostnader för att genomföra åtgärden. Därmed blir det svårt att genomföra i praktiken om inte EU:s regler ändras. Men nu finns tecken på att något händer. Kommissionen har gjort en utredning om resultatbaserade ersättningar, bekostat två pilotstudier och varit värd för en workshop i ämnet.

Vi får se vad som händer nästa programperiod efter 2021. Författarna föreslår att det genomförs en pilotstudie i ett avgränsat geografiskt område för att skaffa mer kunskap om hur det kan genomföras i Sverige.

Text: [Markus Hoffmann](#)

Källa: Högre ersättning för högre miljönytta? Är resultat- och värdebaserade miljöersättningar förenliga med WTO:s och EU:s regelverk? Jordbruksverket. Rapport 2015:12

Sidan uppdaterades 2015-07-03 av Sofie Logardt

Dela

[Skriv ut](#)

Relaterade nyheter

- **Irländska lantbrukare ska spara pengar genom miljöåtgärder**

11 november 2014 - Med målet att minska övergödningen och klimatpåverkan från m..

- **Flera positiva effekter av stöd till strukturkalkning**

21 januari 2015 - Stödet till strukturkalkning har inte bara bidragit till ett..

- **Ökad kolinlagring i åkermark efterlyses**

16 maj 2012 - Efter 155 års årlig tillförsel av stallgödsel till ett försö..

- **Minskande halter av bekämpningsmedel i dricksvatten**

16 januari 2015 - Av de växtskyddsmedel som fortfarande är godkända inom jordb..

- **Biogasvall är positivt för klimatet**

13 januari 2015 - Mindre klimatpåverkan, men mer övergödning och försurning pe..

Kontakt

Redaktör för nyhetsbrevet

[Sofie Logardt](#)

040-41 52 84 040-41 52 84

Greppa Näringen är ett samarbete mellan [Jordbruksverket](#), [LRF](#) och [länsstyrelserna](#).

Laddar...

You'll need Skype Credit